

Jólabod

JÓLABOD komið

Aftur í ár er Jólabod komið. KFUM gevur út. Hetta er 53 árgangur.

Umleið 3/4 í bókini eru upprunatífar, bæði síðseguligt, søgur og sangir.

Síðseguliga tilfarið hava Ditlev Róin, Sune Joensen, Ebba Skaalum og Bjarne Skaalum skrivað.

Axel Tórgarð skrivur um Viderø prest og skaldskap hansara. Søgur og sangir hava Frimann S. á Brúnni, Andras Miðskar, David Johannesen og Magnus Høggenni skrivað og yrkt.

Olivia W. Hansen hevur gjørt tvær krossordagátur um konufólkarnavn og mansnøvn í

Gamla Testamenti.

Inngangin hevur Bergur D. Joensen skrivað.

Harumframt eru týðingar eftir Axel Tórgarð, Torkil Beder, Chr. Høj, Effie Campbell og Jákup Lindenskov, Elinborg Hendriksen og Henry D. Joensen.

Prýtt bókina við myndum hava Martin Joensen og Janus Dam Guttesen. Kápmýndina hevur Janus Dam Guttesen gjørt.

Guttorm Zachariasen hevur eisini í ár lagt Jólabod til rættis. Bókin er 72 síður og kostar kr. 70. Hon er sett hjá Bókadeild KFUMs - umbrotið, prentað og heft hevur P/f Einars Prent.

Lesarabrøv

Latið ikki ørskapin halda fram

Nú ætlanin hjá núsitandi landsstýri er at geva loyvi at leita eftir olju, eru mangir borgarar, sum veruliga hugsa, um hasir jassarnir úti í Tinganesi skulu fáa loyvi at undirskriva nakran sáttmála við útlendskar fyrirtøkur.

Eitt var at sambandsflokkurin byrjaði hendan ørskapin. Hava teir núsitandi, landsstýrið, ordiliga reyrent okkara vakra Føroya land? Eg og nøgv við mær munnu hugsa, at betur hevði verið, um jassarnir úti í

Tinganesi høvdu lagt frá sær og ongantíð ov skjótt, helst áðrenn teir fara at geva loyvi at kanna havbotnin kring Føroyar.

Vit kunnu siggja ørskap oman á ørskap víða um í landinum, so sum Gomlu Rætt, havnina á Sundi, havnina í Tórshavn og nógvar aðrar havnir, eins og Royndarstöðina í Kollafirði, Landsverkið, hvar teir id arbeiða hava meira enn ein bil í part at koyra landið runt í. SEV er heldur ikki und-

antíkið, teir eru so finir at ikki nýst teimum at fáa nakað fyrri einki. Tá vit nú hugsa um vindmyllurnar, har danir bjóðaðu sær at seta upp myllur og reka tær eisini, men jassarnir í Tinganesi funnu út av, at hesar myllur kostaðu einki. Nei, so skuldi eingin mylla koma til landið. Hetta er politikkurin, sum ferdur er, vina- og kenningspolitikkur og einki annað.

Hesir finu harrarnir hava ikki funnið út av, at ein króna hevur tvær síður, so ansið

tykkum, tá tit undirskriva nakað aftur, lesið fyrst, ikki gera sum hin, skjótt fyrst, tosa aftaná, tí tá er ov seint. Betur hevði verið, um tit ikki bjargaðu Sjóvinnubankanum, tí so hevði ikki verið neyðugt at seta nevnd niður nú at kanna, hvussu Føroya land kann endurreisast aftur. Hetta tit gera nú er bara pengaspilla.

Vinarliga

H.S.

Viðmerking til oddagrein í Sosialinum 18. nov. 1993 »Vælfærd og skuggasíða«

Í omanfyri nevndu oddagrein verður gjørt vart við at tað eru nøkur iðkkara »vælfærdarsamfelag«, sum liva á livsins skuggasíðu, og sum sosiala trygdarmetir ikki hevur megnar at fangað. M.a. verður víst á tørvin fyri einum herbergi í Havn, tí tað eru mong, sum einki hava at búgva í. Loysnin á hesum trupulleika er yvirskotið frá einkarsøluni, sum »istaðin fyri upplýsing« kundi verið nýtt til eitt herberg.

Citat: »Í fjór fingu vit einkarsøluna. Av tí stóra avgjaldinum og vinninginum skal partur brúkast til upplýsing. Í nógvum færum dugir upplýsing ikki og annað skal til. Seinni er vinningurin á oli, vini og rúsdrekka óktur so nóg, at kostnaðurin er fleiri ferðir hægri enn t.d. í Danmarkini. Men kundi ikki ein stórri partur av hesum okursavgjaldi og vinningi farið til at bota um avleiðingarnar av m.a. hesum, so vit fingu eitt herberg, sum leiðarin á Blá-

krossheiminum visir á« citat endað.

Vit taka fult undir við hugskotinum um at samfelagið hevur skyldu til at hjálpa øllum samfelagsborgarum, ið halda vit at kjakið um upplýsing ikki átti at verið sett í samband við henda kensluborna spurningin, tí hetta hevur einki við hvørt annað at gera.

Fyrst fara vit at biðja blaðstjóran/greinskrivararnar um at svara okkum upp á hesar spurningar:

1. Hvussu nógvr peningur er brúktur til upplýsing um vandan við rúsdrekkanytslu síðan rúsdrekkasølan lät upp?

2. Tá ið upplýsing í nógvum færum ikki dugir, hvat er tað so sum skal til?

3. Hvussu nógvr er vinningurin av oli óktur, síðan nýggja rúsdrekkalógin var sett í gildi?

Rúsdrekkasalan metir í roknskipinum fyrri mai 1993, at landskassin fer í 1993 at vinna ialt 78,3 milliónir krónur upp á rúsdrekkasølu, mvg og ymsk avgjöld. Av hesum 78,3 milliónum verða okkum vitandi í mesta lagi 0,8 milliónir nýttar til at stuðla fráhaldsarbeiði og upplýsing á skúllum og aðrastaðni. Roknað út í prosentum verða umleið 1 prosent av rúsdrekkaintøkum nýtt til beinleiðis upplýsing, men móguliga hevur greinskrivarin onnur tøl at visa á. Annars visa tøl bæði í Danmark og Noregi, at samfelagið ongantíð kann »vinna« pening upp á rúsdrekkanytslu, tí útreiðslurnar verða altíð størri enn innlökurnar. Her verða i-roknaðar útreiðslur so sum tryggingarskadar, mist arbeiðsintøka, framleiðslutap, øktar sjúkrahúsiútreiðslur, viðgerð o.s.fr.

Eisini kunnu vit upplýsa greinskrivararnar, at orðið rúsdrekkar er felagsheiti fyri øl,

vín og brennivín.

Sagt verður eisini í greinini hvussu høg avgjöldini í Føroyum eru í mun til avgjöldini í Danmark. Vit kunnu samstundis upplýsa, at hvør dani yvir 15 ár í miðal drekur næstan dupult so nógvr rúsdrekk (umröknað til 100% alkohol) sum føroyingar í miðal. Danska rúsdrekkanytslan kostnaði danska samfelagnum í 1990 í minsta lagi 6-7 milliardir, harav vóru nýttar 5 milliónir til upplýsing og gransking, kelda Jørgen Green »Hvad ved vi Om Alkohol«, útgivin av forlaget GRIFO sept. 1992.

Tað má sigast at vera ein undarlíkur politikkur, at siga »at fyrst skal skaðin henda áðrenn peningur verður nýttur til fryrbýrging og hjálp«.

Vonandi fáa vit eitt skjótt svar.

Felagsskrivstovan hjá Fráhaldsrørsluni

Eysturoyar Javnaðarfelag

Fundur

verður á
Runavíkar Sjómansheimi
í kvöld, týskvöldið, kl. 20.
Vilhelm Johannesen og Jóannes Eidesgaard leggja fyrir.

Eysturoyar Javnaðarfelag

Deyvafelag Føroya

Skrivstovan í Deyvahúsinum »Effata«, Íslandsvegur 10 B, Tórshavn, er opin hvønn dag kl. 8-10. Telefon/telefax 17597 og telefax 41992, skrivitefon tlf. 0123 og blíð um 16929 ella 41792.

Eitt sjúkráhusstýri, sum arbeiðir fyri heildini

Eitt skilgott uppskot frá Jóanesi Eidesgaard um at hava eitt sjúkráhusstýri fyri Føroyar við sínum 40.000 i-búgvum! Alt annað førir bert klandur við sær, og tað hava vit ítúkilig prógv fyri. Sumuleiðis er allur landspolitikkur eitt stórt, ósemiligt klandur. Okkum nýstist als ikki øll hesi politisku umbod.

Tað hevði verið bæði rættvisari og munandi blígari at havt eitt stýri í hesum lítla landi, sum arbeiðir fyri heildini! Umbodini runt landið,

bygdaráðs- og kommunufólk men kundu istaðin havt fund við landsstýrið til ásettar tíðir, og báðir partar harvið fingið eitt betri og neyvari samstarv til frama fyri alt fólk!

Sumuleiðis átti tað risastóra skrivstovuvelðið, ið eftir fólkatalinum kundi nokað stóran part av ST, at verið skorið niður í eina helvt í minsta lagi!

Tað er heldur ikki neyðugt, tá vit skulu umboda Føroyar, at tað fer eitt risafylgi avstað. Um ein sendinevnd úr Danmark

kemur til Føroya, so verður farið landið runt við teimum, diskað og bordreitt í dýrum dómum og í summum færum veittar dýrar gávur! Hví skulu vit fyrigykla øðrum, at Føroyar eru eitt satt sjeikadømi? Hví ikki royna at liva eftir evni?

Her átti okkara stýri at slóð-

að undan sum fyrimynd fyri fólkinum!

Um vit ætla at koma nakra leið fram, so mugu vit standa saman og istaðin fyri at óvunda hvørjum øðrum, so heldur at stuðlað hvør øðrum!

Vanligur føroyingur

ØLL MERKIR

Er sjónvarpið ella antennen í ólagi

- » Vit avhenta og koyra út
- » Skjót og góð tænasta
- » Vit koma um alla Streymoy-Eysturoy

RADIOVERKSTADIÐ

v/ Guttorm Mortensen, Lybæisvegur 15
SOLA - UMVÆLINGAR - LEIGA

Lívdin, Dj. í Geilsgøtu 1

Nú er opið soleiðis:
fríggjakvöld og leygarkvöld frá kl. 19.00 til 01.00,
og sunnukvöld frá kl. 19.00 til 23.00.
Frá 1. januar er aldursmarkið 16 ár.